

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การเปิดรับสื่อ ความรู้ความเข้าใจ ทศนคติ และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหามภาวะโลกร้อนของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร (Media Exposure, Knowledge, Attitude and Participation Associated with Solving Global Warming Problem of People in Bangkok Metropolitan Administration)
ผู้เขียน	นางสาวปิยะวดี ทองบุ (Miss Piyawadee Thongbu)
แผนกวิชา/คณะ	คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์กิติมา สุรสนธิ
ปีการศึกษา	2551

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การเปิดรับสื่อ ความรู้ความเข้าใจ ทศนคติ และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหามภาวะโลกร้อนของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการเปิดรับสื่อ ความรู้ความเข้าใจ ทศนคติเกี่ยวกับปัญหามภาวะโลกร้อน และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหามของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ตลอดจนศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหามภาวะโลกร้อนของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้นำทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับภาวะโลกร้อน ผลกระทบจากภาวะโลกร้อน และความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาม ทฤษฎีการเปิดรับสื่อ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรม (KAP) แนวคิดเรื่องนิเวศนิเทศแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับสื่อ ความรู้ความเข้าใจ ทศนคติ และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหามสิ่งแวดล้อม หรือการมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) แสดงข้อมูลเป็นจำนวนร้อยละ ค่าความถี่ และใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) เป็นสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าเฉลี่ยสำหรับ

ประชากร 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independence t-test Groups) การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนจำแนกทางเดียว (One-way ANOVA) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้างนี้พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20-29 ปี การศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และมีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,000 -10,000 บาท มีการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อมวลชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และเปิดรับจากสื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ และสื่อใหม่ในระดับน้อยที่สุด ซึ่งการเปิดรับจากสื่อมวลชนนั้น เปิดรับจากสื่อมวลชนประเภทสื่อโทรทัศน์มากที่สุด โดยมีความถี่ในการเปิดรับมากกว่า 6 ครั้งต่อสัปดาห์ ส่วนสื่อประเภทอื่น ๆ มีความถี่ในการเปิดรับ 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ และมีระยะเวลาในการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อทุกประเภท ต่ำกว่า 10 นาทีต่อครั้ง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน อยู่ในระดับปานกลาง โดยทราบว่าสาเหตุของปัญหาภาวะโลกร้อนที่เกิดขึ้น เกิดจากมนุษย์เป็นผู้กระทำ และภาวะโลกร้อนที่มนุษย์ประสบอยู่ในขณะนี้ คือ ภาวะที่อุณหภูมิโดยเฉลี่ยของโลกสูงขึ้น จนทำให้ภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง ในส่วนของวิธีการแก้ไขปัญหา หรือลดภาวะโลกร้อนให้น้อยลง คือ การรับประทานอาหารประเภทเกษตรอินทรีย์ ซึ่งจากการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจครั้งนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ทราบว่า ในประเทศไทยกิจกรรมจากภาคการผลิตไฟฟ้าปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สู่ชั้นบรรยากาศมากที่สุด และไม่ทราบว่าสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่จะบ่งบอกว่าผลิตภัณฑ์นั้นเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีลักษณะอย่างไร

ในส่วนของทัศนคติกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนและการแก้ไขปัญหาโดยรวมว่าเป็นปัญหาที่มีความสำคัญ และจำเป็นต้องแก้ไข เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับตัวเราโดยตรง โดยทุกคนต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเพื่อแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน และส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นส่วนของภาครัฐต้องกำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหา

สำหรับการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมอย่างมากในเรื่องที่สามารถกระทำได้ง่าย หรือกระทำมาก่อนแล้ว โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการปิดเครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ เมื่อไม่ได้ใช้งาน และเมื่อมีข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องภาวะโลกร้อน ก็จะทำให้ความสนใจ นอกจากนี้ยังปลูกต้นไม้เพื่อช่วยลดความร้อนภายในบ้านอีกด้วย ในส่วนของการมีส่วนร่วมในการใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก การแยกขยะ

และการหลีกเลี่ยงสินค้าที่บรรจุหีบห่อหลายชั้นซึ่งเป็นเรื่องที่เพิ่งมีการณรงค์ และเป็นเรื่องที่ต้องปรับพฤติกรรมของตนเองยังมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนผลการทดสอบสมมติฐานนั้น สรุปได้ว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน แต่อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และกลุ่มพื้นที่ ยกเว้น เพศ มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน นอกจากนี้ อายุ ระดับการศึกษา กลุ่มพื้นที่มีผลต่อทัศนคติเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน

สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม พบว่า อายุเท่ากันที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน ระดับการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจ และระดับการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน แต่มีความสัมพันธ์กับระดับทัศนคติเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนในทางบวก และพบว่าระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนมีความสัมพันธ์กับระดับทัศนคติเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนในทางบวก และมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนในทางลบ นอกจากนี้ระดับทัศนคติเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนในทางบวก

Thesis Title	Media Exposure, Knowledge, Attitude and Participation in Associated with Solving Global Warming Problem of People in Bangkok Metropolitan Administration
Researcher	Miss Piyawadee Thongbu
Faculty	Faculty of Journalism and Mass Communication Thammasat University
Advisor	Associate Professor Kitima Surasonti
Academic Year	2008

Abstract

The research entitled “Media Exposure, Knowledge, Attitude and Participation in Associated with Solving Global Warming Problem of People in Bangkok Metropolitan Administration”

This study investigated the effect of participation in associated with solving global warming problem. This purpose of the study was to identify the each of factor of global warming problem that helps the people to understanding the impact and cooperation solving. The study partially support by Media Exposure Theory, Knowledge Attitude Participation Theory, Eco-communication Concept, Public Participation Concept and previous researches.

The mean of data collection which is applied to this research process, is referred to the quantitative research. This quantitative research involves a sizable representative sample of the population and a formalized procedure for gathering data. The research distributed 400 questionnaires to Bangkok inhabitants and the 400 questionnaires were entirely collected back by the researcher. A quantitative approach involves a statistical analysis of the collected data. The collected data was analyzed by the statistics that were used descriptive statistics and inferential statistics were Percentage, Frequency, Pearson’s Correlation Coefficient Product Moment, One-way ANOVA and the t-Test. The level of significance in all hypotheses test in the study was .05 levels.

The study's result indicated the samples groups; the sex of respondents was mostly female, age between 20-29 years. The highest educational represented of the majority are bachelor degree, occupation as private company officer and income between 5,000-10,000 baht per month. The most of samples group exposed mass media of the global warming problem in the low level. Moreover, they exposed from personal media, specialized media and new media at the least level. The highest mass media exposure was television. They were exposing more than 6 times per week, other media 1-2 times per week and all media less than 10 minutes each time.

The sample groups had moderate knowledge of the global warming problem. They had an understanding of the critical importance of global warming problem because of the results of human action. And their understanding the global warming could be increase the temperature of the earth which has an effect on climate change.

The research found they had comprehensive the way to solve the global warming problem by taken the organic food. On the other hand, In Thailand, Electric Power sector is the most sectors who release carbon dioxide rising into the atmosphere but the most of sample groups had not the knowledge about it. Additionally, they had not enough knowledge of the symbol that shows the product has been produced in environmentally friendly manner.

The results of this study showed from their attitude of global warming are an important problem need to be solved. Because it could be directly affects to our lives, all of the people need to change their lifestyles it could be solve the global warming problem. And the government also should be important role to implementing the policies to solve the problem.

The study found the participation of solving the above of mentioned problem, the sample groups can basically participate to solve the problem by turning off electronic devices after use, interesting and regard in the global warming news, green their yard by planting. In the part of using the cloth bags instead of plastic bags, recycle and avoiding the multilayer packaging that all of the campaign just begin so they had moderate participated.

The hypothesis test results revealed that demographics factor had not an effect to media exposure in the global warming problem. However there were five factors of demographics which were composed of age, education, occupation income and location had effect on their knowledge, except gender. In addition to, these demographic findings were shown age, education and location had influence their attitude in this problem. The apparent demographics factor was age which only had affect to the participation in associated with solving the problem

There was no relationship between the level of media exposure in the global warming problem and the level of knowledge, participation. But there was relationship between level of media exposure and level of attitude in positive way. The apparent associations between the level of knowledge in global warming and level of attitude in the positive way, level of participation in negative way. Moreover, there was relationship between the level of attitude and level of participation in the global warming problem in positive way.